

In mei 2016 is het 25 jaar geleden, dat de toenmalige burgemeester van Delft de heer mr. H.V. van Walsum de officiële opening van het Medisch-Farmaceutisch Museum De Griffioen op de Koornmarkt 64 heeft verricht.

De grondleggers van dit museum zijn Margreet en Bob Griffioen, die jarenlang historische gebruiksvoorwerpen verzamelden. Hiervoor bezochten zij antiquairs, veilingen en markten in binnen- en buitenland. Een reden voor ons om zowel Bob als Margreet Griffioen aan het woord te laten.

Bob Griffioen vertelde ons, dat zijn verzameling is begonnen met een kinderskelet dat hij van zijn buurman kreeg, toen hij nog op de middelbare school zat. Hij wilde toch arts worden. Later kocht hij een varkensschedel uit Indonesië op de markt en haalde hij een koeienschedel uit het abattoir. Zijn zus Margreet Griffioen bleek dezelfde hobby te hebben en kocht bijzondere farmaceutische voorwerpen. Ze werkte bij apotheek Kipp op de Oude Delft. In de apotheek was een mooi exemplaar van het toestel van Kipp. Bij de verhuizing van de apotheek naar de Vermeertoren zou dit apparaat naar het museum komen. Maar helaas is het gebroken en de apotheker heeft het apparaat weg gegooid. Veel voorwerpen van de farmaceutische verzameling zijn afkomstig van apotheek Oversluis op de Oude Delft die al enige tijd geleden gesloten werd.

De fraaie simpliciakast is afkomstig van Gist-Brocades Meppel. Toen deze vestiging zou worden overgenomen door Yamanouchi en de simpliciakast daardoor naar Japan verscheept zou worden, heeft de buurman van Bob Griffioen Piet Neleman voor het transport van de simpliciakast van Meppel naar Delft gezorgd. Deze simpliciakast werd onderzocht, schoongemaakt en beschreven door Margreet Algera-van der Schaaf.

Bob Griffioen bewaarde veel voorwerpen thuis en op zijn werkkamer in het Reinier de Graafgasthuis. Hij was geabonneerd op de nieuwsbrief van een Londense veiling. Hij ging dan ook vaak met de nachtboot naar Engeland om op een veiling voorwerpen te kopen. Hij vond dat altijd heel spannend. Op deze manier heeft hij vele microscopen verzameld. Een gouden pessarium vond hij een van zijn mooiste en succesvolle aankopen op een veiling.

Het museum was eerst gevestigd op Koornmarkt 64 op de 1^e verdieping.

Stichting Rehoboth was niet alleen eigenaar van Koornmarkt 64 en 66 maar had dit ook in gebruik. Bob Griffioen zat in het bestuur van de Stichting Rehoboth als opvolger van zijn vader. Na de fusie met andere zorginstellingen werden beide huizen verkocht. Bob en Margreet Griffioen konden nr. 66 kopen voor Fl. 70.000. De Stichting Medisch-Farmaceutisch Museum De Griffioen was inmiddels al opgericht. Bob Griffioen wist veel sponsors te vinden zodat het pand eind december 1997 kon worden gekocht. Enkele grote firma's hebben veel geschonken. Een lijstje daarvan is in het betreffende jaarverslag te vinden. Ook het ministerie van Volksgezondheid heeft bijgedragen.

Bob Griffioen was voorzitter van de plaatselijke afdeling van de KNMG. Als afgevaardigde naar de landelijke KNMG maakte hij daardoor veel vergaderingen mee waarop hij altijd wel, naar zijn zeggen, wat te zeggen had. Daardoor kende iedereen hem binnen de KNMG. Hij ontving een onderscheiding van de KNMG. Hij werd dan ook vaak gevraagd om een tentoonstelling te verzorgen of een vitrine in te richten, zoals in de Domus Medica te Utrecht.

Ook vertelde Bob Griffioen ons over de fusies van het eerste Nederlandse ziekenhuis "het Oude- en Nieuwe gasthuis" met de ziekenhuizen Bethel en St. Hippolytus tot het huidige Reinier de Graaf Gasthuis. De grote vijzel van Oude- en Nieuwe gasthuis, die nu in het Prinsenhof staat, zou eigenlijk naar het nieuwe ziekenhuis terug moeten, vindt Bob Griffioen.

Dat museum De Griffioen ook op farmaceutisch gebied zo veel te bieden heeft, is voor een groot deel te danken aan Margreet Griffioen, de 3 jaar oudere zus van Bob Griffioen.

Zij vertelde ons, dat zij goed kon meekomen op school en dat zij leergierig was. Zo werd zij apothekersassistente, in die tijd een heel geschikt vak voor nette meisjes. Zij werd opgeleid in de Gasthuisapotheek bij apotheker Barkhuis, een goede opleider, zoals Margreet Griffioen zelf zegt. Zij slaagde in één keer voor het staatsexamen bij prof. Van der Wielen (op haar 18e verjaardag), mede dankzij haar kennis van de balans van Mohr-Westphal, een destijds gebruikelijk instrument om het soortelijk gewicht van vloeistoffen te bepalen. Eerder had het ook niet gekund, want je moest 18 jaar oud zijn om de eed van geheimhouding te mogen afleggen. Daags daarna begon zij in apotheek Kipp aan de Oude Delft. Het was de tijd dat zitten tijdens de koffiepauze niet was toegestaan.

Margreet Griffioen had graag verder willen studeren aan de universiteit, net als haar broer. Dat zat er in de oorlog en kort daarna niet in, maar zij kocht wel de nodige boeken op farmaceutisch gebied. Het bleef niet alleen bij boeken - gaandeweg verzamelde zij allerlei oude gebruiksvoorwerpen uit de apotheek. Die stonden op haar slaapkamer thuis en later ook wel in Bob Griffioens directiekamer in het ziekenhuis en in vitrines in de gangen. Er zijn o.a. mooie oude vijzels bij.

Dat zij leergierig bleef, merkte ook de apotheker in de Duinrand apotheek in Den Haag, waar Margreet Griffioen na een jaar of vijf ging werken. Omdat men daar vanwege het deftige Benoordenhoutse publiek al snel overging op het typen van etiketten in plaats van schrijven, haalde zij uit eigen beweging en op eigen kosten haar typediploma.

Met veel van de farmaceutische voorwerpen in het museum heeft Margreet Griffioen zelf nog gewerkt, vooral in de tweede wereldoorlog. In die tijd moesten heel veel medicijnen zelf worden gemaakt. Zij herinnert zich het bereiden van suikerstroop in de grote strooppan. De suiker kwam in de vorm van een grote kegel in blauw papier. Een voorbeeld hiervan is nog steeds aanwezig in het museum. Suikerstroop vormde de basis voor o.a. hoestdranken.

Haar grote nauwkeurigheid kwam Margreet Griffioen goed van pas in haar laatste (betaalde) functie, nl. de controle van recepten bij het ziekenfonds (wat nu DSW is). Ook herinnert zij zich hoe zij op de veiling in Amsterdam tussen de heren geboden heeft op de VOC vijzel. Trots als een pauw heeft zij die zware vijzel in de wacht gesleept en met de trein naar Delft vervoerd. Maar na haar pensionering en de opening van het museum kon zij zich geheel wijden aan de collectie en de rondleidingen, samen met haar geliefde broer Bob Griffioen.

U begrijpt dat dit een impressie was en dat wij nog niet alle verhalen achter de talloze gebruiksvoorwerpen op medisch, farmaceutisch en verpleegkundig gebied, die in het museum aanwezig zijn, hebben gehoord.